

MOJE PENÍZE | Energie

Odvážný Kněžmost plánuje energeticky soběstačnou školu

Mladá Boleslav – Nestává se často, aby malá, dvoutisícová obec, pronikla do cestostátního tisku. Kněžmost v okrese Mladá Boleslav však na to má dobrý důvod, s jistotou nadsázkou totiž píše energetické dějiny. Ještě letos hodlá začít obnovu základní školy za účtyhodných sto milionů korun. Sedmdesát procent z této částky poskytné stát.

ZUBY SI VYLÁME I ZIMA

Výsledkem bude v roce 2019 energeticky plně soběstačný objekt, sen všech „zelených“ nadšenců. Zdrojem elektrické energie se stane fotovoltaický systém, sestávající z devíti samostatných jednotek, lišících se velikostí, orientací, sklonem i typem jednotlivých dílů. Problémem nebudou ani méně slunečné dny.

„Panely vyprodukují nejméně padesát kilowatthodin za den i v zimě, což na rozhodující provozní funkce školy vystačí i s rezervou,“ uvedl hlavní architekt projektu Aleš Brotánek.

Ostatně, setkání s ním považuje starosta obce Karel Hlávka za klíčové při rozhodování obce. Projekt energeticky úsporné školní budovy ukazuje cestu, jak snížit náklady na teplo

i elektřinu a zároveň zajistit zdravé prostředí pro výuku.

Škola se zabývá také otázkou, jak se vypořádat s elektřinou, kterou elektrárna vyrobí během letních prázdnin. Současná legislativa je totiž dost komplikovaná. Umožňuje sice dodat přebytek energie do veřejné sítě, obec však nesmí uspořené energii použít v jiných svých budovách, například na obecním úřadu.

Předpisy kritizuje i Martin Sedlák, výkonný ředitel Aliance pro energetickou soběstačnost: „Ano, novela zákona před dvěma lety odstranila povinnost vlastnit licenci pro malé sluneční elektrárny na střeše domu, jenže veškerou elektřinu je nutné spotřebovat. Za přetečení vlastní elektřiny do sítě hrozí pokuta. Dialog o zjednodušení pravidel je proto na místě.“

PŘÍKLAD PRO JINÉ

Problém vyřešila obec prozatím tak, že v první fázi budou aktivní pouze panely na fasádě, a střešní příjdou na řadu později.

V každém případě však Kněžmost udělal první krůček k tomu, aby do obecní školy už brzy chodily delegace z jiných obcí hledajících inspiraci. (jg)

VANE ZELENÝ VÍTR. Kněžmostská škola v představách architektů. Vizualizace: www.obnovitelne.cz

Motoristé pomalu přicházejí na chuť elektromobilům

Praha – Auta poháněná elektrickou energií vstupují do našeho života. Koupí takového ekologického dopravního prostředku zvažuje za současné situace více než třetina motoristů. Pravda, zatím jen teoreticky. překážkou je vysoká cena. Pokud by cena elektromobilu odpovídala ceně běžného osobního auta, o koupí by uvažovalo 75 procent oslovených. Vyplývá to z průzkumu, který si objednala společnost ČSOB Leasing.

Ilustrační snímek: Shutterstock

Překážkou je i nízká informovanost. Mnoho lidí si myslí, že elektromobil se dobíjí ze speciální zásuvky (i když stačí obyčejná) a jen čtvrtina zájemců ví, že koupě je podpořena i dotací. Zájem přitom roste s výší příjmu a výrazný je rovněž u mladých osob.

ZA ČISTÝ VZDUCH

„Polovina lidí ani dobře neví, jaká je dojezdová vzdálenost elektromobilů. Stejně tak si myslí, že provoz elektromobilu je mnohem dražší než ve skutečnosti. Potěšitelné však je, že účastníci považovali téma elektromobility za velice zajímavé. Do budoucna zde vidíme velký potenciál, k jehož využití by měl pomoci i náš podpůrný a finanční program Čistá mobilita,“ uvedl k anketě Josef Rosenkranz, místopředseda představenstva ČSOB Leasing.

A průzkum odhalil ještě jednu pozoruhodnou okolnost, totiž souvislost mezi zájmem a přímými poznatky. Mezi řidiči, kteří už elektromobil jednou řídili, uvažuje o jeho koupí až 81 procent. Marná sláva, zkušenost je zkušenost. (jg)

Spotřebitelské osvěta. Co je dobré vědět před podpisem smlouvy

Dostatek informací vás ochrání i před triky obchodních zástupců

Fakt, že ne všichni obchodní zástupci loví nové zákazníky energetických firem se chovají eticky, je všeobecně známý. Používají taktiku má přitom některé společné rysy – staví na neinformovanosti lidí, které se agenti snaží co nejvíce zmást. Na co je dobré dát si pozor, přibližuje Tomáš Panáček ze spotřebitelského sdružení Licit.cz.

1. FALEŠNÍ PRODEJCI

Ačkoli podomní prodej řada obcí a měst zakazuje, úplně vymýtí tento nešvar se zatím nepodařilo. Scénář bývá vždy podobný. U domu zavoní sympatický mladý člověk, který má připravený solidně znějící důvod návštěvy. Může se vydávat například za představitele stávajícího dodavatele, který přišel, aby „věrnému zákazníkovi“ nabídl slevu.

Avšak dokument, který člověk podepíše v rychlosti u dveří, může být ve skutečnosti přechod k jinému poskytovateli. K takovému přístupu se většinou věžou i nevhodné ceny a vysoké poplatky za předčasné odstoupení od smlouvy.

2. UKONČENÍ DODÁVEK

Našli jste si výhodnějšího poskytovatele a chcete k němu přejít? To ještě není vše. Pokud jste původní smlouvu podepsali na dobu

ZLATÉ PRAVIDLO. I když je obchodní zástupce mladý a sympatický, u dveří domu smlouvu nepodepisujte. Foto: Shutterstock

určitou, potřebujete ke změně dodavatele znát datum ukončení dodávky, což bývá problém. Nepoctivá firma toto datum neposkytne, dokonce i do smlouvy jej agent napíše rukou a nečitelně. Zákazníkovi pak hrozí, že datum ukončení neterminuje a musí zaplatit pokutu, případně se smlouva automaticky prodlouží. Dodavatelé mají podle zákona o elektronických komunikacích povinnost datum žadatelům sdělit, ale běžná praxe tak bohužel nevytváří. Raději nic nepodepisujte.

3. HROZBY A NÁTĚK

Od zástupce nepoctivě společnosti se klidně dozvíte i to, že váš dodavatel zkra-

choval a že tedy zůstanete bez elektrické energie. Samozřejmě je to nesmysl, ale při časovém tlaku, který obchodníci vytvoří, je ověření komplikované. Seriózní společnost poskytne vždy dostatek času na rozhodnutí a na porovnání nabídek.

I energetický zákon poskytuje zákazníkům ochranu pro případ krachu obchodníka s energií. Každý odběratel má zajištěné dodávky i tak a zároveň si může bez prodloužení a sankcí vybrat obchodníka nového.

4. SMLOUVA BEZ PODPISU

Podle zákona není nutné, aby byla smlouva o dodávkách energií uzavřena písemně. Proto nepoctivým

firmám stačí, aby nový zákazník potvrdil zájem o jejich služby například během nahrávaného telefonátu. Okamžik sjednání smlouvy nemusí spotřebitel ani postřehnout, společnost je však záznamem hovoru prokázala, že smlouvu uzavřela. Nejlepším řešením je proto nic neslibovat a hovor odmítnout.

Uzavření smlouvy po telefonu je však mnohdy doprovázeno zasláním poučení pro spotřebitele. V tomto případě je vhodné reagovat písemně vždy tak, že k žádnému telefonickému uzavření smlouvy nedošlo a poučení vrátit.

5. PROSLULÉ ŽÁROVKY

Pozornost vzbudil případ, kdy podomní prodejci pod záminkou kontroly elektroměru v domácnostech nabízeli výhodné dárky za nízkou cenu. V případě žárovek, které bylo možné koupit za pouhou jednu korunu, byl však ve smlouvě ukrytý i souhlas se změnou dodavatele energie. Odstoupení od smlouvy bylo možné jenom tehdy, pokud zákazník vrátil i žárovku, a to v neporušeném stavu.

Nejllepší obranou je v takových případech stará známá rada – smlouvu čtěte pečlivě, včetně malých písmenek pod čarou.

Jak známo, právě v nich se často skrývají nemalá překvapení. (jg)

Levně a s dobrým pocitem. Tak se žije v domě, který si vyrábí a skladuje vlastní energii

EVA HROMÁDKOVÁ

Na okraji Plzně stojí rodinný dům, který zaujme každého už na první pohled. Téměř celou jeho střechu totiž pokrývají solární panely. Co však není na první pohled vidět, je baterie EnergyCloud, do které se pro pozdější využití ukládá veškerá energie získaná tímto způsobem. Díky tomu je dům do velké míry energeticky soběstačný a jeho obyvatelé ušetří asi tři čtvrtiny výdajů na energii.

Tomáš Vydra je už od studií nadšenec pro energii z obnovitelných zdrojů. V oblasti montáže panelů i dlouhá léta pracoval.

ZELENÝ PROUD I SRDCE

Podle toho vypadá i dům, kde žije s tříčlennou rodinou. Téměř každý centimetr plochy vystavené slunečnímu záření je pokrytý panely. „První část mojí malé elektrárny jsem si pořídil asi před pěti lety, tehdy šlo ještě o docela drahou záležitost, instalace stála více než milion korun. Další část už byla mnohem levnější, včtyř dnes stojí běžný panel okolo čtyř tisíc korun,“ vypráví majitel domu.

Ve slunečných dnech však panely vyráběly tolik energie, že ji rodina nestačila

SÁZKA NA SLUNCE. Na střeše budovy není ani centimetr nevyužitých ploch. Foto: archiv

spotřebovat. Jindy zase bylo nutné spoletnout se kvůli počasí na proud ze sítě.

Proto se Tomáš Vydra rozhodl, že takovému riziku udělá přítrž. Jako jeden z prvních si pořídil domácí baterii, vhodnou na uskladnění energie: „Díky skladování energie stavba funguje téměř soběstačně, bez ohledu na počasí. Na elektřinu běžně topení, chlazení, veškeré spotřebiče i provoz baterie navíc působím v oblasti informatiky a doma mi trvale běží několik serverů.“

Baterie ho vyšla na téměř 300 000 korun. Polovinu z toho lze ovšem hradit z dotací na zelené bydlení. Díky výrobě a skladování energie ze slunce rodina snížila náklady na energii asi o 70-80

procent. Roční spotřeba domácnosti dosahuje přitom 15 000 kilowatthodin.

TÉMĚŘ VĚČNÉ SLUNCE

Domácí baterie neslouží jen na ukládání energie z obnovitelných zdrojů; majitel v ní může skladovat i energii odebranou z veřejné sítě v době nižšího tarifu. Nabitá baterie slouží zároveň jako záložní zdroj.

„Když vypadne elektřina, například při nějaké bouři nebo kvůli údržbě sítě, jsem jediný v okolí, kdo svítí. Sousedům, kteří se mě ptali, jak je to možné, jsem princip skladování energie rád vysvětlil,“ neskrývá úsměv muž ve středních letech.

Je přitom odhodlán jít až za úplnou energetickou ne-

závislostí, a to jak v bydlení, tak v dopravě. Plánuje zvýšit kapacitu baterie a vzhledem k poloze domu si chce pořídit i malý větrník, který bude energii získávat z větru.

Těší se také, až si pořídí elektromobil, který plánuje nabíjet rovněž z baterie, takže by pak jezdil doslova na obnovitelné zdroje. Nejvíce se mu však na tomto stylu bydlení líbí, že rodina žije v souladu s udržitelným rozvojem planety, i když si uvědomuje, že někomu by takové tvrzení mohlo znít jako fráze.

Pak prý nemá výčitky svědomí ani tehdy, když zapomene zhasnout světlo v některém pokoji – svítí tam totiž slunce, a to je věčné. Nebo téměř věčné.